

پولسینگ ایکینجی نامه سی قُرنتسلارا

تانیشلیق

پولس بو نامه سینی قُرنتُس شَهریندَکی کِلِیساسینا یازاندير. بو نامه نینگ کبیر بُلوملری آیری-آیری یرده و وقتدا یازیلپ، سَنگرا بیر یره جَمَلین بُلماغی مومکین. یالان واغیظ بِرینلر و مُعَلِّمِر قُرنتُس کِلِیساسینا گیریدیلر و اَلار پولسینگ رِسول دِیپ اَدلاندیریلماغا حاقی یُق دِیپ بِر تپار شک و بَدگومَنلیکلری دُرْدِیدیلر. پولس بو آداملارینگ آیدیان زاتلارینینگ اُوونده دوروپ اَز تَعْلیماتی بیلن اَلارا قاتی جُعاپ بِریر. بو تَعْلیماتدا اُزونگی اینجادانلاری باغیشلاماغی، اِجیزلیکده گویچلی بُلماغی، ساخیلیق بیلن بِر مَگی گُرکزیر. پولس عیسی مسیحینگ اَلومی و دیرلِیشینینگ اوستو بیلن هَر بیر اینسانا مومکین بُلان تَزه یاشایش بارادا تَعْلیم بِریر.

ماضمونی

سالاملار و شوکورلر ۱۱-۱:۱

پولس اَز قارشینا بُلانلاری بیلن یاراشماق ایسلیر ۱۶:۷-۱۲:۱

پولس قُرنتُسلیلاری ساخیلیق بیلن بِر مَگه هُوسلندیریر ۱۵:۹-۱:۸

پولس اُزونینگ عیسی مسیحینگ حاقیقی رِسولدیغینی بَلّی اَدیر ۲۱:۱۲-۱:۱۰

اخیرقی دویدوریشلار و سالاملار ۱۳-۱:۱۳

بِرین بُلسا، بو بیزینگ-ده سیزه تِسلّی بِر مَگیمیز اوچیندیر. سیز هَم بیز یالی زَحمتلر گُرینگیزده، شو تِسلّیمیزدن تِسلّی تاپپ، قینچیلیقلارینگ بارینا جیدارسینگیز. ^۷ سیزه باغلایان اومیدیمیز قایمیدیر، سَبَبی سیزینگ دینگه قینچیلیقلاریمیزا دَل، اُندان باشغا تِسلّیمیز-ده شریکدیگینگیزی بیلیریس.

^۸ ای عزیزلر! بیزینگ آسیا ولایاتیندا باشیمیزا اینن قینچیلیقلاردان سیزینگ-ده خابارلی بُلماغینگیزی ایسلیریس. بو قینچیلیقلار چکیپ-جیدامادان خاص آغیردی و بیز دیری قالاریس دِیپ-دا اومیدیمیز یُقدی. ^۹ هاووا، آجال بیزینگ یاقامیزدان توتاندير دِیپ فیکر اِتدیک. بو یاغدا بیزینگ اُزومیزه دَل-ده، دینگه خودایا، اُلوری دیرلدین خودایا تَوکُل اِدینمیز اوچین یوزه چیقیدید. ^{۱۰-۱۱} خودای بیزی اَلومینگ پَنجسیندن آزاد اِتدی و پَنه-ده آزاد اِدر. بیزینگ اوچین اِدین دُغالارینگیزینگ اوستو بیلن اُنونگ بیزی پَنه-ده آزاد اِتجکدیگینه اومید باغلایاریس. شُندا کَن آداملارینگ دُغاسینا جُعاپ حُکْمونده بیزه بِرلن مَرچِمَت اوچین کَن آداملار خودایا شوکور اِدرلر.

خودایینگ اِراداسی بیلن عیسی مسیحینگ رِسولی بُلان مَن پولسَدن و دُغانیمیز تیموتاوسدان خودایینگ قُرنتُسداقی کِلِیساسینا، شِیله-ده هَمّه آخائیه ولایتینداقی ایماندارلارینگ بارینا دُغایی سالام! ^۲ اَتامیز خودایینگ و تانگريمیز عیسی مسیحینگ مَرچِمَتی و پاراحتالیغی، قُی، سیزه بُلسون!

قینچیلیقدا تِسلّی بِرین خودای

^۳ هَمّه تِسلّیلرینگ چِشمه سی بُلان رَحملی آتا خودایا، تانگريمیز عیسی مسیحینگ خوداینا و آتاسینا شوکورلر بُلسون! ^۴ خودای هَمّه قینچیلیقلاریمیزدا بیزه تِسلّی بِریر. بیز هَم اَز نوبتیمیزدا هَر هیلی قینچیلیقلارا دوچار بُلان آداملارا خودایدان اَلان تِسلّیمیزینگ اوستو بیلن تِسلّی بِریریس. ^۵ چونکی عیسی مسیحینگ عاذاپلارینینگ دورموشیمیزدا آریشی یالی، اُنونگ اوستو بیلن خودایدان اَلان تِسلّیمیز-ده آریتاندير. ^۶ اِگر بیز زَحمتلر گُرین بُلساق، بو سیزینگ تِسلّی تاپماغینگیز و نجات تاپماغینگیز اوچیندیر. خودای بیزه تِسلّی

پولس نِیْتِنِی اویتْگِدیر

^{۱۲} اینه، بیز شونگا قووانیاریس: بیز هر کس، خاص-دا سیز باباتدا خودایینک برن دُغریلیغی و پک یورکلیگی بیلن حرکت اَدیریس. بیز مونی دونیه نینگ حکمتینه دل-ده، خودایینک مَرَحْمَتینه دایانپ اَدیریس. مونگا بیزینک وجدانیمیز-دا شاهاتدیر. ^{۱۳-۱۴} بیزینک سیزه یازانلاریمیزدا اُقیپ دوشونمز یالی آچیق بُلماذیق زات یُق. سیز بیزه حَضیر بیر اندازا دوشونیرسینگیز، یُنه سُنْگرا کَمیل دوشونرسینگیز دین اومیدیم بار. اُنسنگ تانگریمز عیسی مسیحینک گِلجِک گونونده بیزینک سیزه قووانجیمیز یالی، سیز-ده بیزه قووانپ بیلرسینگیز.

^{۱۵} بو باباتدا اینامیم بُلانْسنگ، یانینگیزا ایکی گِرک بارپ، برکتینگیزی آرتدیرماقچیدیم. ^{۱۶} سُنْگرا مقدونیه گیدیپ، اُنْدان سُنْگ پنه سیزه طاراف دُلانماقچیدیم. اُل پردن یهودیه یوردونا مَنی یلا سالارسینگیز دین نِیْتیم باردی. ^{۱۷} اُنْدا مَن اَز نِیْت اِدنلریمده ایکی گُونولیمی؟ یا-دا بولاری نِیْت اِدنیمده بو دونیه نینگ آداملاری یالی اویتْگپ، اَوَّل «هاووا، هاووا»، سُنْگرا-دا «یُق، یُق» دِیْرِنِمی نَمه؟ ^{۱۸} بُلْشی یالی خودای اِمیندیر، بیزینک سیزه آیدان سزیمیزینک هِم «هاووا»، هِم «یُق» دلدیگینه اُل شاهاتدیر. ^{۱۹} مَن، سیلاس و تیموتاسو آرانگیزدا خودایینک اُغلی عیسی مسیح بارادا واغیظ اِتدیک. بیزینک واغیظ اِدن عیسی مسیحیمیز هِم «هاووا»، هِم «یُق» دین دلدیر. خودای عیسی مسیحینک اوستو بیلن «هاووا» دِیْنْدیر. ^{۲۰} چونکی خودایینک برن واعدالارینینگ هِمْسِی عیسی مسیحده «هاووادیر». خودایی بیکلندیرپ آیدیان «آمین» دِلیمیز-ده عیسی مسیحینک اوستو بیلندیر. ^{۲۱} خودای بیزی سیز بیلن بیرلیکده عیسی مسیحده باغلاپ، ایماندا قاییم دورماغیمیزا یاردیم بریر. اُل بیزی سچپ سایلادی-دا، ^{۲۲} مُهورلپ، بولارینک ضامن حُکْمونده یورگیمیزه مُقَدَّس روحون بردی. ^{۲۳} مَن سیزی قیناندریماین دِیْپ، قُرُنْتُسَا دُلانپ بارمادیم. مونونگ حاققاتدینغا خودای-دا شاهاتدیر. ^{۲۴} بیز سیزینک ایمانینگیزینک اوستونلن حُکْم سورْمکچی بُلْمَزُق، ترسینه،

شاتلیغینگیزینک خاطیرنا سیز بیلن هِمکَرلیک اَدیریس، چونکی سیز ایماندا قاییم دورسونگیز.

۲ شونلوقدا، مَن پنه غاملی بُلمایین دِیْپ، یانینگیزا بارمازلیغی یورگیمه دوودوم. ^۲ اِگَر مَن سیزی غاملاندریان بُلسام، مَنی کیم شاتلاندریسین؟ مَنینگ غاملی اِدنلریم می؟ ^۳ سُنْگا گُرّه-ده، بارانیمدا مَنی شاتلاندریمالی آداملار گُونومی غاملاندریماسین دِیْپ، شُل نامه ن یازدیم. مَنینگ شاتلیغیما سیزینک-ده شاتلاناچاقدینگیز قاتی اینانیرن. ^۴ مَن شُل نامه ن غاملی یورکدن و قینچیلیقدا و یاشلی گُرلر ایچینده یازیدیم. یُنه مَنینگ نِیْتیم سیزی قیناندریماق دل-ده، سیزه بُلان اولی سِیْگیمی گُرکَزْمکدی.

گُونَه کَری باغیشلانگ

^۵ مَنی غاملاندریان آدام دینگه مَنی دل-ده، اولالتماین، اِمّا بَلّی بیر درجه ده هِمْنِگیز غاملاندراندیر. ^۶ کَنلرینگیزینک اُنْی گُونَه کَرلِمگی اُنونگ اوچین برلن جزا بَسدیر. ^۷ اُل اولی غاما باتماز یالی، ایندی اُنْی باغیشلامالیسینگیز و تَسَلّی برملیسینگیز. ^۸ خاهش اَدیرن: اُنْی دُغروان-دا سِیْنْدِیْگینگیزی تاصدیقلانگ. ^۹ سُنْگا گُرّه-ده، مَن شُل نامه ن سیزی ایمتَحان و هر بیر زاتدا موطیع بُلوپ-بُلما یانلیغینگیزی بیلْمک اوچین یازدیم. ^{۱۰} سیزینک باغیشلان کیشینگیز مَن هِم باغیشلایارن، سِیْبی مَن هِم بیرینی بیر زاتدا باغیشلان بُلسام، اِلْتَه اِگَر باغیشلاماغا دِلیل بُلسا باغیشلانیمی مسیحینک حوضورندا و سیزینک خاطیرینگیز اوچین باغیشلادیم. ^{۱۱} مَن مونی شیطان بیزدن اوستون چیقماسین دِیْپ اِتدیم، چونکی اُنونگ مکرلیگی بیزه معلیم آخیرن.

تَزَه عَهْدینگ خیدماتچیلاری

^{۱۲} مَن مسیحینک خوش خابارینی واغیظ اِتْمَگه تروآس شَهْرینه بارانیمدا، مانگا خودای طارافیندان بیر قابی آچیلدی. ^{۱۳} مونگا باقمازدان، روحوم راحت دلدی، سِیْبی مَن اُل یرده دُغانیم تیتوسی تاپمادیم. سُنونگ اوچین-ده، اَلار بیلن خوشلاشپ، مَقْدُونِیه طارافا گیتدیم.

خیدماتینگ بیکلیگی شیلَه بلسا،^۸ اُندا خودایا مُقَدَّس روحونگ اوستو بیلن خیدمات اِتمکلیگینگ بیکلیگی اُندان یاغتی دَلمیدیرمی نَمه؟^۹ اِگر آداملاری اَلومه مَحکوم اِدین خیدمات بیک بِلان بلسا، اُندا آداملاری خودایینگ ناظاریندا تاقوالی اِدین خیدماتینگ بیکلیگی اُندان-دا خاص بیکدیر.^{۱۰} چونکی هَمه زاتدان بیک بِلان بیکلیک اُرُتا چیقاندان سَنگ، اُزالقی بیکلیک هیچ بُلُوب قالدی.^{۱۱} اِگر فانی خیدمات شیلَه بیک بلسا، اُندا باقی خیدمات اُندان گر-باق ناقادار بیک بِلار!

^{۱۲} بیز شیلَه اومیدیمیز بِلانی اوچین باتیرلیق بیلن حرکَت اِدیریس.^{۱۳} بیز موسی یالی دَلدیریس. اَل اسرائیل خالقی فانی بیکلیگینگ سَنگونی گُرمسین دیپ یوزونی اُرتیردی.^{۱۴} یَنه اَلارینگ عاقیلی چاتمادی، سَببی کُهنه عَهْد اَلارا اُقیلیپ بَرلنده، بو اُرُتگی هَنیز-ده یوزلرینی باسیریاندر. چونکی بو اُرُتگی دینگه عیسی مسیحه ایمان گَییرلنده آیریلیار.^{۱۵} موسانینگ کیتابی حتّی شو گونه چنلی اُقیلاندا-دا، بو اُرُتگی اَلارینگ یورگینی باسیریار.^{۱۶} اِما هِر وقت مسیحه طاراف اُورولنلرینده، بو اُرُتگی آیریلیار.^{۱۷} خودای روحدیر و خودایینگ روحی نیرده بلسا، آزادلیق هَم شُل یردیر.^{۱۸} بیز هَم یوزومیزی باسیرمان، خودایینگ بیکلیگینگ یالقیمینی گُریس. خودایینگ روحی هَممیزی گیتدیگیچَه نورلاندریپ، بیزی اَز صورتینا اویتگَیدر.

خوش خاباری صادیقلیق بیلن واغیظ اِتمک

۴ خودای مَرَحْمَت اِدپ، بیزه بو خیدماتی یردی و شُونگ اوچین-ده، یورگیمیز ساویمایار.^۲ بیز عاییلی بِلانی اوچین اوتانچلی و گوزگینلیکده اِدیلن ایشلری رد اِتدیک. حیلَه لیک اِتمیریس و خودایینگ سُزونی اویتگَیمیریس. ترسینه، حاقیقاتی آچیق اِعلان اِدپ، خودایینگ حوزوریندا هَملرینگ اُونده جُغاب بَرمگه تایاردریس.^۳ اِگر بیزینگ واغیظ اِدین خوش خاباریمیز اُرُتگولی بلسا، اَل هَلکچیلیک یُلوندان باریانلار اوچین اُرُتگولیدر.^۴ بو دونیه نینگ حُکومداری شیطان ایمان گیتیرمدیکلرینگ دوشومینی باغلادی. شُونگ اوچین-ده اَلار خودایینگ صورتی بِلان عیسی مسیحینگ بیکلیگینگ

^{۱۴} یَنه خودایا شوکور! اَل مسیحینگ اوستونلیک یُلوندان بیزی اَلمیداما یُریدر. خودای اُزی باراداقی بیلیمی بیزینگ اوستومیز بیلن هَمه یره عاطیر کیمین یایراتیار.^{۱۵} چونکی بیز نجات تاپانلارینگ آراسیندا-دا و هَم هَلکچیلیک یُلوندان باریانلارینگ آراسیندا-دا، خودای اوچین مسیحینگ ایسلی عاطیرلاریدیریس.^{۱۶} اِما بیز هَلکچیلیک یُلوندان باریانلار اوچین اَلوم ایسی بلساق، نجات تاپانلار اوچین یاشایش عاطیرلاریدیریس. بیلَه ایشینگ چاره سیندن گِلجک بارمی نَمه؟^{۱۷} بیز کَن آداملار یالی خودایینگ سُزونی اَز پیدامیز اوچین آزان ساتمایاریس. ترسینه، خودای طارافیندان اِیریلن و مسیحه خیدمات اِدین آداملار یالی خودایینگ حوزوریندا پَک یورکدن کِیلیریس.

۳ بیز یَنه-ده اُومیز بارادا قایتادان تانیشلیق بَرلمیمی؟ نَمه، بیز کَبیرلری یالی سیزه یا-دا سیزدن بِلان تانیتما نامه لارینا مَحْتَجَمی؟^۲ یَق! بیزینگ تانیتما نامه میز سیزسینگیز! بو نامه بیزینگ یورکلریمیزه یازیلاندر. اَل هَملره معلیمدیر، اُنی هَملر اُقپ-دا بیلیر.^۳ مسیحینگ نامه سی سیزسینگیز، بو مسه-معلیم زات و بو نامه میز خیدماتیمیزینگ نَتیجه سیدیر. بیز اُنی جوهر بیلن دَل-ده، دیری خودایینگ روحونینگ اوستو بیلن یازدیق. اَل یاسی داش بُلکَلرینه دَل-ده، اینسان یورگینه یازیلاندر.

^۴ بو باباتدا مسیحینگ اوستو بیلن خودایینگ حوزوریندا بیزینگ شیلَه اینامیمیز باردیر.^۵ بو ایشی اَز-اُومیزدن باشاریس دیپ ایتماغا هیچ دَلیمیز یُقدور، بو باشارجاغی بیزه خودای بریر.^۶ اَل بیزه تَرَه عَهْدینگ خیدماتچیلاری بُلماق باشارجاغینی یردی. بو عَهْد یازیلان شریغاتینگ اوستو بیلن دَل-ده، مُقَدَّس روحونگ اوستو بیلن قایمیلاندر. چونکی یازیلان شریغات اَلومه اَلتیر، اِما مُقَدَّس روح بلسا یاشایش بریر.

تَرَه عَهْدینگ بیکلیگی

^۷ هاووا، داش بُلکَلرینه قازیلیپ یازیلان شریغات اَلومه اَلتیردی. اِما مونگا باقمازدان، خودایینگ بیکلیگی موسانینگ یوزونه نور دوشورودی. بو نور فانی بلسا-دا، اسرائیل خالقینینگ گُزونی یومدیریدی. اِگر اَلومه اَلتین

خوش خابارینینگ نورینی گروپ بیلیمیر. ۵ بیز اُزومیز بارادا دل-ده، عیسی مسیحینگ تانگریدیغی بارادا واغیظ ایدیریس. اُزومیزی بلسا عیسانینگ خاطیرینا سیزینگ خیدماتکرینگیز دیپ حاساپلایریس. ۶ چونکی «قارانگقیلیقدان نور پارلا سین» دین خودای بیزینگ-ده یورکیریمیزی یاغتیلاندریپ، عیسی مسیحینگ یوزونده پارلایان اُز بیکلیگینی بیزه تانیتدی.

۷ بیز خازینانی اُزونده ساقلايان کویزه لر کیمیندیریس. شُونگ اوچین-ده، بو عجایپ قودراتینگ بیزدن دل-ده، خودایدانیدیغی اَشکُردیر. ۸ بیز هر طارافدان قیسیلایریس، یُنه اُورانمایریس. بیز چاره سیز یاغدا یا دوشیریس، یُنه اومیدیمیزی اِلدن بریمیریس. ۹ آزارلانیاریس، یُنه ترک ایدیلیمیریس. پنجیلیریس، یُنه هَلک بُلمایاریس. ۱۰ عیسی مسیحینگ یاشایشی بدینمیزده آیان بُلسون دیپ، اُنونگ اُلومینی اَلمیداما بدینمیزده گُتیریریس. ۱۱ بیزینگ فانی بدینمیزده عیسی مسیحینگ یاشایشی آیان بُلسون دیپ، بیزی، یَعنی دیریلری اَلمیداما اُنونگ خاطیرینا اُلومه تابشیریارلار. ۱۲ شیللیکده سیزینگ یاشایش تاپماغینگیز اوچین، بیز اُلوم بیلن یوزبه-یوز بُلماغا-دا تیاریدیریس.

۱۳ مُقَدَّس یازغیلاردا: «ایمان گتیردیم، شُونگ اوچین کپلیدیم» دیپ یازیلاندر. شُل ایمانینگ روحونینگ اوستو بیلن بیز-ده ایمان گتیریریس، شُونگ اوچین-ده کپلیریس. ۱۴ بیز تانگریمیز عیسی مسیحی اُلومدن دیرلدن خودایینگ بیزی هم عیسی بیلن بیللیکده دیرلیدپ، سیز بیلن بیرلیکده اُز حوزوریندا قُجاقادیغینی بیلیریس. ۱۵ بولارینگ باری سیزینگ اوچین ایدیلیر. شیدپ خودایینگ مَرَحْمَتی کندن-کن آداملار ایتپ، اَلارینگ شوکورلرینی اُرتدیار و خودایینگ بیکلیگینی خاص-دا ییگلدیر.

۱۶ شُنگا گُره-ده، بیزینگ یورگیمیز ساویمایار. بیزینگ داشقی گُروشیمیز کُهنه-له-ده، ایچکی گُروشیمیز گونبه-گون تَره-لیندیر. ۱۷ چونکی واقتلایین و ینگیل قینچیلیقلاریمیز بیزه خاص عجایپ، اولی و ایدی بیکلیک قازاندیار. شُندا بو قینچیلیقلار اَدیل بُلما دیق یالی بَلار. ۱۸ بیز ناظاریمیزی گُرونن زاتلار دل-ده، گُرونمین زاتلار تیکیریس. سَبَبی گُرونن زاتلار واقتلایین، گُرونمین زاتلار بلسا ایدیدیر.

آسمانداقی مسکینیمیز

۵ بیزینگ ایندی یاشایان فانی چادیریمیز، یَعنی بدینمیز هر هاچان ویران بلسا-دا، آسماندا اِل بیلن یچریلمدیک، خودایینگ بَلَن ایدی مسکینیمیزینگ باردیغینی بیلیریس. ۲ چونکی شُل آسمانداقی مسکینیمیزه شو وقت گیینمگی کویسپ، فانی چادیردا آخ چکیریس. ۳ یُنه آسمانداقی مسکینیمیزه گیینمکک فانی چادیریمیزدان دینمالی بُلایساق-دا، اصلا یالانگاچ بُلما جاقادیغیمیزا گُرومیز پتیر. ۴ اَمّا حَضیرلیکچه بو فانی چادیریمیزدا بُلوپ، حاسرات چکیریس، قینچیلیق گُتیریس، سَبَبی بو فانی چادیریمیزدان دیناسیمیز گِلنق. تَرسینه، خودایینگ بَلَن مسکینه گینپ، ایدی یاشایشا اَلَمکک قاوشماغی کویسیریس. ۵ چونکی خودای بیزی ایدی یاشایشا قاوشماغیمیز اوچین یارادپ، مونونگ ضامن حُکْمونده بیزه مُقَدَّس روحونی بری.

۶ شُونگ اوچین-ده، بدینمیزده یاشایان واقتیمیزدا مسیحینگ یانینداقی مسکینیمیزدن اوزاقدادیغیمیزی بیلسک-ده، همیشه خاطیرجمدیریس. ۷ چونکی بیز گُرن زاتلاریمیزا گُره دل-ده، ایمانا گُره یاشایاریس. ۸ هاوا، بیز شِیله خاطیرجمدیریس. بیز مسیحینگ یانیندا مسکن توتوپ بیلریمیز یالی، بدندن آیریلانیمیزی قاوی گُتیریس. ۹ اَمّا فانی بدنده یاشاساق-دا، ایدی مسکینه گیینسک-ده، مسیحی حُشنود اِتْمَگی ماقصات ایدینیریس. ۱۰ چونکی یاخشی بُلسون، یامان بُلسون - بدندکک اِدن عَمَللریمیزه گُره پاییمیزی اَلماق اوچین، هَمَمیز مسیحینگ حُکْم تاختینینگ اُوننده دورمالیدیریس.

عیسی مسیح بیزی خودای بیلن یاراشدیریار!

۱۱ بیز خودایدان قُرماعینگ نَمَدیگینی بیلیمیز اوچین، باشغالاری هم توبا اِتْمَلیدیگی باراسیندا ایناندرجاق بلیاریس. بیزینگ نَهیلیدیگیمیز خودایا اَشکُردیر. بو سیزینگ وجدانینگیزا هم اَشکُردیر دین اومیدیم بار. ۱۲ بیز پنه-ده اُونگیزده اُزومیزی تعریف اِتْجک بُلماق. یُنه پک یورکُری بیلن دل-ده، داشقی گُروش بیلن قاباریانلار جُغاپ برپ،

پولسینگ چکن قینچیلیقلاری

۳ بیز خیدماتیمیز آیریدان دوشمُسن دِیپ، هیچ کیمینگ بودریمِگینه سِب بلامُزق. ۴ ترسینه، هَمّه زاتدا اُزومیزی خودایینگ لایق خیدماتچیلاری حُکْمونده آشکر اِدیریس. بیز قینچیلیقلاردا، مَحْتَجلیکلرده، چارهسز یاغدایلاردا، ۵ اورلُپ-پنجیلْمِلرده، زیندان اِدیلملرده، فیتنهلرده، آغیر ایشلرده، اوقوسیز گيجهلرده و آچلیغدا صابیر-طاقاتلیق بیلن جیدایاریس. ۶ بیز مونی پَکلیک، بیلیم، صابیرللیق، مهربانلیق، مُقَدّس روح بیلن، صادق شِیگی، ۷ حاقیقات سُزی بیلن و خودایینگ گویجینینگ اوستو بیلن بَلّی اِدیریس. تاقوالیق یاراغیمیز بیلن اُنی هَم ساغ، هَم-ده شُل اِلیمیزده گُتریریس. ۸ آداملار بیزه حُرْمات قُیسالار-دا و کیچلتسِلر-ده، تَهْمَت اورسالار-دا، اُوسلر-ده - بیز هر حالدا خودایا خیدمات اِدیریس. اُلا بیزی یالانچی حاساپلایارلار، اِما بیز حاقیقاتی آیدیاریس. ۹ بیز تانیلساق-دا، اِما رد اِدیلمیریس. اُلی یالی بلساق-دا، اِما هِنیز دیریدیریس. یارالاندیرلساق-دا، اِما اُلدوریلن دلدیریس. ۱۰ غامگین، اِما اِلْمِداما شاتدیریس. قاریپ بلساق-دا، اِما کَن آداملاری باییداندیریس. هیچ زادیمیز بلماسا-دا، اِما هَمّه زادا اِیدیریس.

۱۱ ای قُرئُتُسدَکیلر! بیز سیزینگ بیلن آچقجا گورلشدیک و سیزه یورگیمیزی آچدق. ۱۲ سیزدن شِیگیمیزی قایغیرماساق-دا، سیز بیزدن اُز شِیگینگیزی قایغیریارسینگیز. ۱۳ مَن سیزه خاص اُز فرزندلریمه آیدیان یالی آیدیارین: بیز یورگیمیزی سیزه آچیشیمیز یالی، سیز-ده یورگینگیزی بیزه آچینگ.

بُت پَرستلیکدن داش دورونگ

۱۴ ایمان گِترِمْدیکلر بیلن بیر یوغینگ آشاغینا گِرمَنگ! چونکی تاقوالیغینگ تَلکهلیک بیلن نَمه شَریکلیگی بار؟ یا-دا نور بیلن قارانگفیلیغینگ نَمه یلداشلیغی بار؟ ۱۵ عیسی مسیح بیلن شیطانیگ آراسیندا راضیلا شیق، هی-ده، بُلُپ بیلچک زاتمی نَمه؟ ایمانلی بیلن ایمانسیزینگ نَمه شَریکلیگی بار؟ ۱۶ خودایینگ عیباداتخاناسی بیلن بُتلارینگ، هی-ده، اُزارا

بیز بابتدا قووانپ بیلْمِگینگیز اوچین سیزه دِلیل پَریریس. ۱۳ اِگر بیز عاقیلدان آراشان یالی گُرن بلساق، بو خودای اوچندیر، و اِگر عاقیلّی گُرن بُلان بلساق، بو سیزینگ اوچندیر. ۱۴ اِگر بیر آدام هَمِلر اوچین اُلن بلسا، اُندا هَمْمیز اُندیریس. شِیله فیکره گِلنیمیز بَری عیسی مسیحینگ شِیگوسی بیزی حَرکت اِتمَگه هُوسلندیریر. ۱۵ هاووا، عیسی مسیح هَمِلرینگ اوغروندا اُلدی. اُل مونی یاشایانلار ایندی اُزلیری اوچین دَل-ده، اُلارینگ اوغروندا اُلن و دیرلن مسیح اوچین یاشاسینلار دِیپ اِندی.

۱۶ شُنونگ اوچین-ده، بیز ایندی هیچ کیمه اینسان دوشونجسیندن باقمایاریس. بیر وقت عیسی مسیحه هَم اُزال شو دوشونجِدِن باقان بلساق، موندان بیلک باقمایاریس. ۱۷ شُنکا گُره-ده، کیم عیسی مسیحده بلسا، اُل تَره یارادیلشدیر. کُهنه زاتلار گِچپ گیتدی، ایندی هَمّه زات تَره بُلدی! ۱۸ بولارینگ باری خودایاندیر. اُل عیسی مسیحینگ اوستو بیلن بیزی اُزی بیلن یاراشدیرپ، بیزه یاراشدیوما خیدماتینی تابشیردی. ۱۹ هاووا، خودای اینسانلارینگ گونَهلرینی حاسابا اَلْمان، عیسی مسیحینگ اوستو بیلن دونهنی اُزی بیلن یاراشدیردی. یاراشدیوما باراداقی خابارینی بلسا بیزه تابشیردی. ۲۰ شُنکا گُره-ده، بیز عیسی مسیحینگ سِفیرلیریدیریس و خودای بیزینگ اوستومیز بیلن چاقیریار. بیز سیزه مسیحینگ خاطیری اوچین یالباریاریس، خودای بیلن یاراشینگ! ۲۱ بیز عیسی مسیحینگ اوستو بیلن خودایینگ تاقوالیغی بُلاریمیز یالی، اُل بیزینگ گونَهلریمیزی اصلا گونَه اِتمْدیک عیسی مسیحینگ اوستونه یوکلدی.

بیز خودایینگ هَمکرلری حُکْمونده سیزه یالباریاریس: ۶ اُندان آلان مَرچْمَتینگیزی بی قادیر توتمانگ. ۲ چونکی خودای شِیله دِیتر:

«مَرچْمَت گُرکَزچک زامانیمدا سِنی اِشتیدیم، و نِجات گونونده مَن کُْمک اِتدیم.»

اینه، شو وقت خودایینگ مَرچْمَت گونودیر، اینه شو گون نِجات گونودیر!

راضیلاشیغی بُلارمی نَمه؟ چونکی بیز دیری خودایینک
عیباداتخانا سیدیریس. خودای دیر:

«مِن اَلارینگ آراسیندا مِسکِن توتارین

و اَلارینگ آراسیندا بُلارین.

مِن اَلارینگ خودایی،

اَلار هم مَنینگ خالقیم بُلارلار» دَیپدی آخیرین.

۱۷-۱۸ شیللیکده، قودراتلی گویچلی خودای شيله دیر:

«اَلارینگ آراسیندا چیقینگ-دا

اَلردان آییلینگ.

نَجیس زاتلارا اِل دِگیرمَنگ،

و شندا مِن سیزی قبول ادرین.»

«مِن سیزه آتا بُلارین،

سیز هم مَنینگ اُغول-قیزلاریم بُلارسینگیز.»

ای شِیگولی دُستلاریم، خودای بیزه، اینه، شيله
و اعدالاری بریدیر! شُونگ اوچین-ده، گلینگ،
بَدَنیمیزی و روحومیزی زیان پتیرن همّه زاتدان پک ادرینگ.
خودایدان قُرُقوپ، کَمیل مُقَدّس بُلماغا چالیشایلینگ.

پولسینگ شاتلیغی

۲ بیزی یورگینگیزده جای برینگ. بیز هیچ کیمه
حاقسزلیق اتمدیک، هیچ کیمی آذرمدایق و هیچ کیمدن
پیدالانمادیق. ۳ مِن بولاری سیزی عاییلاماق اوچین ایدامق.
سَببی ازال هم آدیشیم یالی، یورگیمیزینگ دویونده
جاینگیز باردیر، بیز یاشاساق-دا، اُلِسک-ده بيله بُلاریس.
۴ سیزه قاتی اینانبارین و قاتی قووانبارین! مِن شيله اولی تَسَلّی
تاپدیم. قینچیلیقلاریمیز هر هیلی آغیر بُلسا-دا، شاتلیغیمینگ
اندازاسی یُقُدور.

۵ بیز مَقَدونیه بارانیمیزدا-دا، هیچ بیر راحتلیق تاپمادیق.
قایتام، داش-تورگیمیزده داعوا-جَنجَللِر، یورگیمیزده قُرُق
بُلوپ، هر یاندان قیسیلدیک. ۶ اِمّا خودای غامگینلارا تَسَلّی

بریدیر. اُل تیتوسی یانیمیزا ایبرپ، بیزه هم تَسَلّی پردی.
۷ بیز دینگه تیتوسینگ گِلْمِگِندِن دَل، شيله بُلسا اُنْگا بَرِن
تَسَلّیْنِگیز بارادا اِشیدِپ-ده، تَسَلّی تاپدیک. اُل سیزینگ مِنی
کویسَندِگِیْنِگیز، هیوره کَن قینانجینگیز و مانْگا بُلان اولی
ایخلاصینگیز بارادا گورُونْگ بَرِنده، شاتلیغیم اُنْگودن-ده
آرتدی.

۸-۹ مِن سیزی اَز نامهام بیلن قیناندران-دا بُلسام،
اُنْی یازانیم اُکُونْمُق. هاووا، اُنْگ بَرِآز اُکُونِپدیم، یَنه
بو نامهنگ سیزی دینگه آز واقْتَلِیق قیناندرانینی بیلپ،
ایندی شاتلانبارین. مِن سیزینگ قینانانینگیزا دَل-ده، شُل
قینانمانگیزینگ اوستو بیلن توبا گلینگیزه شاتلانبارین.
سیزینگ قینانماغینگیز خودایاندیر، بیزدن زیان گَرِن
دَلْسینگیز. ۱۰ چونکی خودایدان بُلان قینانچ آدمی توبا
گَیِرِپ، اُنْونْگ نجات تاپماغینا سَبب بُلیار. بو توبا
اُکوندیرن دَلدیر. اِمّا دُونِهْدِن بُلان قینانچ اُلومه اَلتَیندیر.
۱۱ خودایدان بُلان قینانجینگ سیزده اِدْنَلرینی بیر گُرُونْگ!
اُل سَببلی سیزده نَهیلی غایرات، اُرُونْگیزی پَکَلْمَگه نَهیلی
ایخلاص دُرْتدی! اُل سیزده، گُر، نَهیلی ناراضیچیلیق،
قُرُق، نَهیلی کویسَمْک، ایخلاص و عادالاتا بُلان ایسلگی
توروزدی. سیز بو مَسْلهده همّه طارافلایین تاقصیرسیزدینگیزی
گُرْکزدینگیز. ۱۲ شونلوقدا، مِن شُل نامهنی یازان هم بُلسام،
اُنْی نه اِدِیت بَرِنی عاییلاماق اوچین، نه-ده اِدِیت بَرلینگ
طارافینی توتماق اوچین یازیدیم. مِن اُنْی بیزه اِدِین
ایخلاصینگیز خودایینگ حوضوریندا اُرُونْگیزه-ده آیان بُلسون
دیپ یازیدیم.

۱۳ بولارینگ باری بیزه تَسَلّی پردی. سیز تیتوسی
شاتلاندرپ، اُنْونْگ یورگینه تَسَلّی برپیسینگیز. بیز
اُنْونْگ شاتلیغینی گُرْنیمیزده، مونْگا اَز شاتلیغیمیزدان-دا کَن
بِگَندیک. ۱۴ مِن اُنْونْگ یانیندا سیز باباتدا قووانپدیم، سیز-ده
مَنینگ یوزومی پره سالمادینگیز. سیزه آیدانلاریمیزینگ
اَلْمِداما حاقیقات بُلشی یالی، تیتوسینگ اُووندکی
قووانجیمیزینگ هم حاقیقاتدیغی بَلّی بُلدی. ۱۵ اُل
همْنگیزینگ موطیع بُلانْدِیغِیْنِگیزی، اُنْی قُرُق و حُرْمات
بیلن قبول اِدِیشینگیزی یادلندا، سیزه بُلان شِیگوسی خاص

بِرِمک هُوسى بار بُلَسا، خودای اینسانینگ یُق زادینا گُرَه دَل-ده، اینده بار بُلانینا گُرَه قَبول اِدیندیر. ^{۱۳} بیز باشغالارینگ یوکونی پَنگلیتجک بُلُپ، سیزه آغرام سالماق ایسَلَمَزُق. بیز هَمِلَرَه دَنگلیک بُلَسون دِیرِیس. ^{۱۴} سیزینگ بایلیغینگیز شو گون اَلارینگ مَحْتَجلیگینینگ عَوْضینی دُلدورسا، اِتریکى گون اَلارینگ بایلیغى سیزینگ مَحْتَجلیگینگیزینگ عَوْضینی دُلدورار. شِیلِیکده، هَمِلَرَه دَنگلیک بُلار. ^{۱۵} چونکی یازیلیشى یالی: «کَن ییغنانینگ هیچ زادی آرتمادی و آز ییغنانینگ هِم هیچ کِم زادی بُلمادی».

تیتوس قُرئُتسا ایپِرِیلیر

^{۱۶} خودایا شوکورا! اَل تیتوسینگ-دا یورگینه مینینگ یالی سیزه بُلان ایخلاصى سالدی. ^{۱۷} تیتوس دینگه بیزینگ خاهش اِدنیمیز اوچین دَل، شِیله بُلَسا سیزه بُلان ایخلاصى سِپِلی یانینگیزا هُوسلیک بیلن گیتدی. ^{۱۸} تیتوسینگ یانی بیلن ایماندار دُغانیمیزی هِم ایپِرِیرِیس. اُنونگ خوش خاباری یایرِتماقداقی خیدماتی اوچین، اُنی هَمَه کِلِیسالار سیلایانَدیر. ^{۱۹} موندان باشغا-دا، اَل کِلِیسالار طارافیندان سایلانِپ، مادّی کُمگینی اورشلیمه اکیتِمک اوچین بیزه یُلداش بُلماغا بَلَدی. بیزینگ بو خایرلی ایشیمیز خودایی بیکلندیرِپ، یاردیم اِتمکدکی ایخلاصیمیزی گرکِریندیر. ^{۲۰} بیز شِیله ساخیلِیق مادّی کُمگینی پایلاماقدا هیچ بیر عایپلانما سِزوار بُلماز یالی، خاباردارلیغی اِلدن بِرِمیرِیس. ^{۲۱} سِبی بیز دینگه خودایینگ ناظاریندا دَل، شِیله بُلَسا اینسانلارینگ ناظاریندا هِم دُغری ایشِلِمگه ایخلاص بیلن چالیشیانَدیرِیس. ^{۲۲} شِیله-ده تیتوسینگ یانی بیلن ینه-ده بیر ایماندار دُغانیمیزی ایپِرِیرِیس. اَل اُرُونینگ هر هیلِی ایشِلَرده ایخلاصلیدِیغینی نَچه گرک معلیم اِتدی. سیزه بُلان اینامی سِپِلی، اَل موندان بیلک خاص-دا کَن ایخلاص اِتمگه تاییارَدیر. ^{۲۳} تیتوس باباتدا شونی ایتماقچی: اَل مَنینگ یُلداشیم و سیزینگ آرانگیزداقی هَمکریمدیر. بو دُغانلاریمیز بُلَسا کِلِیسالارینگ ایپِرِیلری و عیسی مسیحینگ بیکلیکیدیر. ^{۲۴} شُنگا گُرَه-ده، اَلارینگ بارینا اَز سِیگینگیزی

هَم آرتیار. ^{۱۶} شونلوقدا، مَن هر زاتدا سیزه بیل باغلاپ بیلیندِیگیمه خاص شاتلانیارین.

ساخیلیغا هُوسلندرِمک

ایندی بُلَسا، ای عزیزلر، خودایینگ مَقدونیه-نینگ کِلِیسالارینا بِرن مِرَحمتی بارادا بیلْمِگینگیزی ایسَلِیرِیس. ^۲ اَلار آغیر قینچیلقلاردا اِیمْتَحان اِدیلَسه-ده، گویچلی شاتلیقدان دُلُپ-جُشارلار و قارییلیغی قاتی آغیر بُلَسا-دا، ساخیلیغا بایدیرلار. ^۳ دُغرو-دان-دا، اَلار اِلیندن گِلن، حَتّی اُنَدان هِم کَن مادّی کُمگینی ساخیلِیق و راضیلِیغی بیلن بِردیلر. ^۴ اَلار اورشلیمدکی ایماندارلارا اِدیلین خیدماتا اُزلرینینگ هِم شَرِیک اِدیلْمِگینی سُرَپ، بیزه یالباردیَلار. ^۵ بو اِدن اینتِظاریمیزدان-دا کَن بُلدی، سِبی اَلار اُزلرینی اَوَل مسیحَه، شُنگرا-دا خودایینگ ایسَلِگینه گُرَه بیزه اُزلرینی باغیش اِتدیلر. ^۶ شُونونگ اوچین بیز تیتوسدان سیزینگ آرانگیزدا باشلان بو خایرلی ایشینی شُل یُلدا-دا آخیرنا چنلی دُوام اِتمگینی خاهش اِتدیک. ^۷ سیزینگ ایمانینگیز گویچلی، سیز نَدِپ واغیظ اِتملیدِیگینی بیلِرسینگیز. سیزینگ دوشونجَنگیز، ایخلاصینگیز و بیزدن اُورن سِیگینگیز دُلُپ-آقیار. حاقیقاتی، سیز هَمَه زادی شِیله قاوی باشاریارسینگیز. شُونونگ اوچین-ده، ساخیلیقدان-دا شِیله بُلماغینگیزی ایسَلِیرِیس.

^۸ یُق، بو سیزه حُکوم دَل، اِمّا بیلکی کِلِیسالارینگ ایخلاصى بارادا ایتماق بیلن، سیزینگ سِیگینگیزینگ نَدِرِجده حاقیقیدِیغینی بیلِسیم گَلِیر. ^۹ چونکی سیز تانگِریمیز عیسی مسیحینگ مِرَحمتینی بیلینگیز: اَل بای بُلَسا-دا، سیزینگ خاطیرینگیز اوچین قاریپ بُلدی. عیسی مسیح مونی اَز قاریلیغینینگ اوستو بیلن سیزینگ بای بُلماغینگیز اوچین اِدپیدی. ^{۱۰} سیز گِچن بیل مادّی کُمک بِرِمکده اَوَلکی بُلماق بیلن راضی بُلمان، مونی اولی هُوس بیلن اِتدینگیز. شونلوقدا اینه، سیزینگ اوچین مَنینگ ماصلاحاتیم: ^{۱۱} بو ایشی اَز مومکینچیلِیگینگیزدن قاوی صورتیندا بیتیرینگ. اُنی ایخلاصلی باشلاشینگیز یالی، ایخلاص بیلن-ده تاماملانگ. ^{۱۲} چونکی مادّی کُمک

گَرزِیپ و سیز باباتدای قووانجیمیزینگ بیدرکدلدیگینی
هَمه کِلِیسالارا معلیم اِدینگ.

مَحْتَج ایماندارلار اوچین مادی کُمک ییغناماق

۹

اورشلیمدکی ایماندارلارا مادی کُمگینی پَرمک
بارادا سیزه یازماغینگ گَرگی یُق. ۲ چونکی مَن
سیزینگ یاردیم اِتْمَکْکی ایخلاصینگیزی بیلیرین. مَن:
«آخائیه ولایاتی گِچن بیلدان بَری کُمک پَرمگه تاییاردیر»
دیپ، مَقْدُونِیه لَرینگ یانیندا سیز باباتدا قووانیارین. سیزینگ
شِیلَه ایخلاصینگیز کَن آداملاری هُوسلندیردی. ۳ مَن
دُغانلارا سیزینگ تاییاردیغینگیز و مادی کُمگینگ اِیم
ییغنالاندیغینی آیدیدیم. اینه، شو زاتلارا گَر پَترمک
اوچین، اَلاری سیزینگ یانینگیزا ایبریرین. مَن سیز
بارادای قووانجیمینگ یالان بُلُوب چیقماغینی ایسَلْمُق.
۴ یَغْسا مَقْدُونِیه لَر مَنینگ بیلن باریپ-دا، سیزینگ تاییار
دلدیگیزینگ گَرسلر، بیز و کَنزک سیزلر سیز باباتدا شِیلَه
ایناملی گورلنیمیزه قاتی اوتاناریس. ۵ شُنگا گَره ده، واعدای
ادیلن مادی کُمگینگیزینگ تاییاردیغینا گَر پَترمک اوچین،
اُزوم بارمازدان اُنْگ دُغانلاریمیزی یانینگیزا ایبرملی دین قارارا
گلدیم. یُنَه مَن مادی کُمگینگیزینگ مَجْبورلیق بیلن دَل-ده،
اُندان باشغا هُوسجنگلیک بیلن پَرلن سُوغات بُلماغینی
ایسَلیرین.

۶ شونی اونوتمانگ: قیسغانپ اِکین آدام آز اُریاندیر،
ساخیلیق بیلن اِکین آدام، بُل اُریاندیر. ۷ گُونوسزلیک یا
مَجْبورلیق بیلن دَل-ده، هر کس گُونونْدِن چیقانی برسین.
چونکی خودای هُوسجنگلیک بیلن پَرین آدامی حالایاندیر.
۸ هَمیشه هَمه زادینگیز بَس بُلُوب، ایسلندیک یاخشی ایشه
بُل مومکینچیلیگینگیز بُلار یالی، خودای سیزه مَرَحْمَتینی
بُلدان-بُل بَرمگی باشاریاندیر. ۹ بو باباتدا مُقَدَّس یازغیلاردا
شِیلَه یازیلاندیر:

«اَل ساخیلیق بیلن پایلادی و مَحْتَجْلِرَه بَردی،
اُنونگ تاقوالیغی ایدی دُوام اِدِر.»

۱۰ خودای تایخانینگ اِکَجک تَحْومینی، ایجک چُرگینی
پَتریندیر. شُنگا گَره-ده، اَل سیزینگ اِکینگیزی بُلدان-بُل
اُرتدیرپ، یاخشیلدیغینگیزینگ بُل حاصیلینی پَتریدیرمگی
هَم باشارار. ۱۱ سیز هر زاتدا ساخی بُلُوب بیلرینگیز
یالی، هَمه زادای بُلارسینگیز. بیز سیزینگ ساخاواتلی
کُمگینگیزی اِلْتِپ بَرنیمیزده، اورشلیمدکی ایماندارلار
خودایا شوکور اِدِرلر. ۱۲ چونکی سیزینگ بو کُمگینگیز
ایماندارلارینگ مَحْتَجْلِکْلَرینگ عَوْضینی دلدورماق بیلن
قاناغاتلنمَن، شِیلَه بُلْسا خودایا اِدیلن شوکورلرینگ
دُلُوب-اَقماغینا هَم سَبْپ بُلار. ۱۳ سیزینگ بو کُمگینگیز
عیسی مسیح بارادای خوش خابارا صادیقدیغینگیزی بَلْی
اِدِر. سیز اِلْده بارینگیزی اَلارا و بیلکی ایماندارلارا ساخیلیق
بیلن بَرِرسینگیز. اینه، شولارینگ باری اوچین ایماندارلار
خودایی بیکلندیرلر. ۱۴ خودایینگ سیزه پَر بُلدان-بُل
مَرَحْمَتینی گُرُوب، اَلار سیزینگ اوچین دُغالار اِدِرلر و
سیزینگ بیلن دیدارلاشماغی کویسرلر. ۱۵ خودایینگ شِیلَه
اولی سیلاغی اوچین اُنْگا شوکورلر بُلسون!

پولس از خیدماتینی قُریار

۱۰ مَن، پولس، هاووا، آرانگیزداقام یومشاق،
اِمّا سیزدن اوزاقداقام باتیر حاساپلانیان شُل
پولسینگیز، عیسی مسیحینگ میلاییملیغی و مَهْرَبانلیغی بیلن
خاهیش اِدِپ، ۲ یالباریارین: سیزینگ یانینگیزا بارانیمدا،
مَنی سیزینگ بیلن اَشْکر و اَچِیق گورلشمگه مَجْبور
اِتْمَنگ. هاووا، مَن اُزومی بو دُونِیه نینگ یُلارینا گَره
گَرزیدیر دیپ فیکر اِدینلر بیلن شِیلَه گورلشیپ بیلیرین.
یُنَه اُزونگیز بیلن شِیلَه گورلشمگه مَجْبور اِتْمَنگ. ۳ بیز بو
دُونِیه ده یاشاساق-دا، دُونِیه نینگ یُلارینا گَره اوروشمایاریس.
۴ چونکی بیزینگ جَنگ یاراغلاریمیز اینسان یاراغلاری
دَل-ده، خودایینگ گویچلی یاراغلاریدیر. بیز اَلار بیلن
قلعه لری ییقپ، هر یالان فیکری پوچا چیقاریاریس. ۵ بو
یاراغلار بیلن خودای بارادای بیلیمه قارشی چیقان هر
بیکلیگی ویران اِدیریس و هر فیکری اِسرلیگه اَلِپ، اُنْی
عیسی مسیحه موطیع اِدیریس. ۶ سیزینگ عیسی مسیحه

پولس و یالان رسولار

ای کاش، مینینگ عاقیل سیزلیغیما آز-کم
جیداسادینگیز و شیدپ هم جیدادینگیز!
۲ من سیزی خودایینگ ایخلاصیلغی بیلن ایخلاص
ادیندیرین. سببی من سیزی پک قیز حکمونده
مسیحه هُدرلیمک اوچین دینگه بیر آرّه نیئتدیم.
۳ ینه ییلانینگ حَوّانی مکرلیک بیلن آلدایشی یالی،
سیزینگ-ده آلدانماغینگیزدان قُریارین. من فیکرلرینگیزینگ
بولاشدیریلپ، مسیحه بُلان پک صادیقلیغینگیزدان
آریلارمیقانگیز دیپ قُریارین. ۴ چونکی کیمدیر بیری
گلیپ، بیزینگ واغیظ ادینمیزدن باشغا عیسانی واغیظ
اندّه، سیز اُنکا جیدایانگیز! واخ، سیز قبول اِدن مُقَدّس
روحونگیزدان باشغا بیر روحی یا-دا باشغا «خوش خاباری»
قابل اِتمگه-ده تاییار آخیرین! ۵ ینه گوْمَن اِتمیرین من
سیزینگ شُل «بیک رسولارینگیزدان» اصلا کم دلدیرین!
۶ من کپه اُکده بُلماسام-دا اِما بیلیمده کیم یقُدیر. بیز مونی
همّه زاتدا سیزه آشکر گرکزندیریس.

۷ من سیزی بیگلتمک اوچین، اُزومی پسَلتدیم،
خودایینگ خوش خابارینی مُفت واغیظ اِتدیم. اُندا شیلّه
اِتمک بیلن گونه قازاندیمیق؟ ۸ من سیزه خیدمات اِتمک
اوچین، بیلکی کلیسالاردان مادی کُمگینی آلیپ، اُلاری
غارات اِدن یالی بُلدوم. ۹ من آرانگیزدا بُلوپ، مَحْتَجَلِیک
چَکَنیمده-ده، سیزینگ هیچ بیرینگیزه آغرام سالان دلدیرین.
سببی گرک زاتلاریمینگ بارینی مقدونیه دِن گِلن دُغانلاریم
تاییار اِتدیلر. من هایسیدیر بیر زاتدا سیزه آغرام سالماقدان
ساقلاندم، موندان بیلک-ده آغرام سالمارین. ۱۰ مسیحینگ
مِنْدَکی حاقیقَاتیندان قاسام ایچیرین: آخائیه دَکِلِرینده
یاشایانلارینگ بیری-ده منی بو قووانمادان ماحروم اِدپ
بیلمز! ۱۱ اُندا من نَمّه اوچین سیزه آغرام سالما دیم؟ سیزی
سُمیندیکیم اوچینمی نَمّه؟ یُق، سیزی سُمیندیکیمه خودای
شاهاتدیر.

۱۲ من موندان بیلک-ده حَضِرکی اِدیلریمی دُوام اِدرین.
سببی من اُزیرینی بیز بیلن دَس-دَنگ ایشلَندیر دیپ فیکر

کَمیل موْطیع دِیغینگیزا گر پتیرنیمیزده، هر موْطیع سیزلیغا جزا
بِرْمگه تاییار دیریس.

۷ مَسّه-معلیم گرَنوپ دورانا سِرادیَنگ! اِگر کیمدیر
بیرینینگ اُزونینگ مسیحه دِگیشلیدیگی بارادا قاتی اینامی
بار بُلسا، قُی، شونگا دوشونسنین: بیز هم اِدیل شُونگ
یالی مسیحه دِگیشلیدیریس. ۸ مسیحینگ بیزه بَرن ایختیاری
باباتدا خاص کَنَرک قووانسام-دا، اوتانمارین. سببی بو
ایختیار ایمانینگیزی ویران اِتمک اوچین دَل-ده، اُنی
آبادلاماق اوچین بَرلندیر. ۹ ینه سیزی دینگه اُز نامه لاریم
بیلن قُرقوزجاق بُلیارمیقام دیپ دوشونمَنگ. ۱۰ کَبیر آداملار:
«پولسینگ نامه لاری آغیر و گویچلی بُلسا-دا، اُنونگ اُزی
آرامیزا گِلنده اِجیز گرُونیر. اُنونگ کپی-ده هیچدیر!» دیپ
آیدیارلار. ۱۱ شیلّه دِین آداملار، قُی، شونی بیلپ قُیسونلار:
بیز اوزاقداق اُز نامه لاریمیزدا نهیلی بُلساق، سیزینگ
آرانگیزدقاق هم شُلالر یالی بُلاریس.

۱۲ بیز اُزیرینی بیگلدیلرینگ کَبیرلری بیلن اُزومیزی بیر
دِرجه ده قُیماغا یا دِنگَمگه یورک-ده اِدپ بیلْمُق. اُلار
اُزیرینی اُز اَلچِکَلری بیلن اَلچِکَلر و بیری-بیرلرینی شُنکا
گرّه دِنگَشدیریلر. واخ، نهیلی نادانلیق! ۱۳ بیز اِندازاسیز
دَل-ده، خودایینگ اُزومیزه بَلن اِندازالاریندا قووانیاریس. بو
اِندازالارینگ ایچینه سیز هم گیرنسنینگیز. ۱۴ بیز اُزومیزه بَلی
بُلنان اِندازادان چیقما یاریس. اِگر سیزه بَرما دِیق بُلسادِیق،
اُندا بَلن اِندازادان چیقپ، اِندازاسیز قوواندِیغیمیز بُلاردی.
سببی بیز اُولکی بُلوپ عیسی مسیحینگ خوش خابارینی
سیزه-ده پتیردیک آخیرین! ۱۵ بیز اُز اِندازامیزدان داشاردا
باشغالارینگ اِدن ایشی بیلن-ده قووانما یاریس. ترسینه،
سیزینگ ایمانینگیز گیتدیکچّه اُسوپ، سیزینگ آرانگیزدقای
ایشیمیز خاص-دا یُقاری دِرجه-ده اُسِر دیپ اومید اِدریس.
۱۶ شُندا بیز سیزینگ تُوْرکَلرینگیزدن خاص داشراق بِرلر-ده
خوش خاباری واغیظ اِدپ بیلرِیس. سببی بیز باشغاسینینگ
سِرحدلریندکی تاییار ایشلر بیلن قووانماق ایسَلِمیرِیس.
۱۷ اُندا، «هر کیم قووانیان بُلسا، دینگه مسیحه قووانسین!»
۱۸ چونکی اُزونی اُزی بیگلدین دَل-ده، مسیحینگ بیگلدینی
قادیرلیدیر.

کِشْتیمیز غارق بُلدی، بیر گِجَه-گوندیزی می دریا دا گِچیردیم.
^{۲۶} مَن اِمیداما یُلدا بُلماق بیلن، آرنالاردا خُوف-خاطارلارا
 ساتاشدیم. غارات اِدینلردن، اُز ایلیمدن و بیگانه میلّتلردن
 یانگا خُوف ایچینده گزدیم. شَهرده، بیاباندا، دریا دا،
 یالان ایماندارلارینگ آراسیندا خُوف-خاطارلارا ساتاشدیم.
^{۲۷} مَن آغیر زَحْمَت چکدیم، زُر ایشده ایشلیدیم، اِنچمه
 گِجَه نَی اوقوسیز گِچیردیم. آج-سوسوزلیغینگ نَمدیگینی
 بیلیرن، آچلیقدا گزدیم، سُوقدا یاریم-یالانگاچ قالدیم.
^{۲۸} بولاردان باشغا-دا، هَممه کِلیسالار باراداقی قایغیلار گونده
 گِرشیمه آغیر آغرام سالیار. ^{۲۹} کیمدیر بیرى اجیزلنده، مَن
 هَم اجیزلیمیرنمی؟ کیمدیر بیرى گونه طارافا بودرینده،
 یورک-باغیریم یانمایارمی نَمه؟

^{۳۰} اِگَر قووانمالی بُلایسام-دا، اُز اجیزلیگیم بیلن
 قووانیارن. ^{۳۱} باقى بیکلیگه میناسیپ خودای و تانگری
 عیسانینگ آتاسی مَینگ یالان آیتمایاندیغیمی بیلندیر.
^{۳۲} دمشق شَهْرینده حارث پادشاهینگ ولایات حاکیمی
 مَنی زیندان اِتْمک اوچین، شَهْری قاراولچلیق ایچینده
 ساقلایاردی. ^{۳۳} اِما مَنی سیده سالیپ، شَهْرینگ دیوارینداقی
 پنجره دن آشاق سالادیلار. شیدپ، اُنونگ اِلیندن قاجدیم.

پولسه گِلن آیانلیقلار

هیچ پیداسی بُلماسا-دا، قووانماغیمی دُوام
 اِندیرملی بُلیارن. ایندی مسیحین گِلن
 رویالاریم و آیانلیقلاریم یوزلنیرن. ^۲ مَن مسیحده بیر
 آدمی تانییارن، اُل اُن دُرت ییل موندان اُزال آسمانلارینگ
 اوچونجی آسمانینا اکیدیلدی. بو بُلوشی بدنده یا-دا بدندن
 داشاردا بُلومی - بیلْمق، مونی خودای بیلیر. * ^{۳-۴} هاووا،
 مَن شیلَه آدمی تانییارن. اُل بدندمی یا بدندن داشاردامی -
 بیلْمق، مونی دینگه خودای بیلیر، قاراز، بهشته اکیدیلیر. اُل
 یرده سُر بیلن بیان اِدپ بُلماجاق عجاییپ زاتلاری، اینسانا
 آیتماغا اِجازا بریلْمدیک زاتلاری اِشیدیر. ^۵ اینه، مَن شیلَه
 آداما قووانیارن. اِما اُزوم باباتدا دینگه اِجیزلیگیم بُلایماسا،
 باشغا قووانماغا زادیم یُق. ^۶ اِگَر قووانمالی بُلایسام-دا،
 دوشونسزینگ اِدیشی یالی اِتْمیرن، چونکی حاقیقاتی

اِدپ، قووانماغا فُرصَت آغتریانلارا باهانا پُرمیرن. ^{۱۳} چونکی
 شیلَه آداملار یالان رِسوللاردیر. اُلار مسیحینگ رِسوللارینگ
 صورتینا گِیرن اَلدییانچی ایشچیلردیر. ^{۱۴} گنگ قالیپ
 اُتورماغا زات یُق، سَببی شیطانینگ اُزی-ده نور سِچین
 پَریشده نینگ صورتینا گِریپ بیلندیر! ^{۱۵} شنگا گُره-ده،
 اُنونگ قولوقچیلاری-دا تاقوالیق خیدماتکرلرینگ صورتینا
 گِرمگی گنگ زات دَلدیر. یُنَه اُلارینگ آخیری اِدن ایشلرینه
 گُره بُلار.

پولس اُز قینچیلیقلارینا قووانیار

^{۱۶} یُنَه-ده قایتالایارن: مَنی دوشونسز بیلْمگ! اِگَر بیلن
 بُلسانگیز، مَنی هَم بیر دوشونسز حُکْمونده قبول اِدینگ-ده،
 بیر آز قووانماغا اِجازا برینگ. ^{۱۷} اِلْتَه، ایندی آیتجاقلاریم
 مسیحین دَل، مَن بیر دوشونسز کیمین قووانجاقدرین.
^{۱۸} هاووا، مَن هَم قووانپ گُرین-آ، سَببی بو دونیه نینگ
 آداملاری قووانماغی میناسیپ حاساپلایارلار-آ! ^{۱۹} چونکی
 سیز قاتی دوشوملی بُلوپ، یُنَه دوشونسز لَره شاتلیق بیلن
 جیدایارسینگیز-آ! ^{۲۰} هاووا، سیز قول اِدیلندیکینگیزه،
 حاقینگیزینگ ایتلندیکینه، اُزونگیزه طولوم اِدیلندیکینگیزه،
 سیزه باشلیقلیق اِدیلره یا یوزونگیزه شاپاق اوریانلارا شیلَه
 جیداملی آخیرن! ^{۲۱} اوتانسام-دا، شونی بُون آیارن: بیز
 سیزدن گویچسز بُلوپ، سیز یالی بُلوپ بیلْمندیرسیک!

شونلوقدا، سیزینگ اوچین هَنیز-ده دوشونسز بُلماق
 بیلن، شونی دِیرن: بیلکیلرینگ قووانماغا قُرقمایانلارینا
 مَن-ده قُرقمایارن. ^{۲۲} اُلار عبرانیمی؟ مَن-ده عبرانیدیرن!
 اُلار اسرائیلیمی؟ مَن-ده اسرائیلیدیرن! اُلار ابراهیمینگ
 نسلیمی؟ مَن-ده ابراهیمینگ نسلیدیرن! ^{۲۳} مسیحینگ
 خیدماتکرلریمی؟ دیوانلار یالی شونی دِیرن: مَن
 اُلاردان-دا کَنزکدیرن! مَن اُلاردان خاص کَن زَحْمَت
 چکدیم، زیندانلار-دا اُلاردان نچه گِرک-ده کَن دوشدوم.
 پنجیلْمکده-ده اُلاردان کَن اورلوپ-پنجیلدیم. اُلار بیلن
 دَنگشدیریلنده اُلوم خاطاری بیلن نچه گِرک یوزبه-یوز بُلدوم.
^{۲۴} یهودیلردن بَش گِرک اُتوز دُقوز سانى شالاق اییدیم.
^{۲۵} اوچ گِرک تایاقلاندیم، بیر گِرک داشلاندم، اوچ گِرک

نَدیپ؟ مَن یانینگیزا اییرن آداملاریمینگ اوستو بیلن سیزی هی-ده از پیدام اوچین ایشلئتدیم می نَمه؟^{۱۸} مَن تیتوسدان سیزینگ یانینگیزا گیتیمگینی خاهیش ائدیم. اُنونگ یانی بیلن ایماندار دُغانیمیزی هم ایپردیم. اُندا تیتوس سیزی از پیداسی اوچین ایشلئتدیمی؟ اُندا بیز شُل بیر مُقَدَّس روحا گُره یاشامایاریسمی؟ شُل بیر یُلونگ ایزینا دوشمیرِیسمی نَمه؟

^{۱۹} هَه، سیز هَیز-ده اُزومیزی سیزینگ اُونگیزده اَقلایاندریس دیپ گومَن اِدینگیزی نَمه؟ یُق، بیز مسیحه دِگیشلی بُلوپ، خودایینگ حوضوریندا سیزه شونی آیدیاریس: ای سِیگولی دُستلار، بیزینگ هَممه اِدینلیریمیز سیزی گویچلندیرمک اوچیندیر.^{۲۰} مَن یانینگیزا بارانیمدا، بیر-بیریمیز بابتداقی اومیدیمیز پوچ چیقارمیکا دیپ قُریارین. بارانیمدا داعوا-جَنجَل، باخیلچیلیق، قاهر-غاضاب، مَنلیلیک، تَهْمِت، غیبات، غُرور و تَرتیبسِیزلیگی گُرمیکم دیپ قُریارین.^{۲۱} مَن یانینگیزا بارانیمدا، خوداییم مَنی اُونگیزده اوتاندریمادان قُریارین. اُزال گونَه اِدیپ، اِدن آخلاقسِیزلیقلاری، زینالاری و اُزماقلاری اوچین توبا اِتمدیکلرینگ کَنسی یانگا یاس توتمالی بُلارمیکام دیپ قُریارین.

آخیری ناصیحاتلار

۱۳ حَضیر سیزینگ یانینگیزا اوچونجی گِرک باریاندرین. سِبی مُقَدَّس یازغیلاردا «هَممه زات ایکی یا-دا اوچ شهادینگ شاهاتلیق اِتمگی بیلن تاصدیقلانسن» دیپ یازیلاندر.^۲ مَن یانینگیزا ایکنجی گِرک بارانیمدا گونَه اِدیلرِه و بیلکیلرِه اُنک خاباردارلیغی بریدیم. ایندی یانینگیزدا بُلماسام-دا، بیلدیرمگیمی قایتالایارین: بارانیمدا اُلاری-دا، بیلکیلری-ده اَنگسات توتمارین.^۳ سِبی سیز مسیحینگ مَنینگ اوستوم بیلن گورلَندینگینی بَلی اِدین دِلیلری طالاب اِدیرسینگیز آخیرین. مسیح سیز بیلن اَرافاتناشیغیندا اِجیز دَل-ده، اُل سیزینگ اَرانگیزدا گویچلیدیر.^۴ عیسی مسیح اِجیزلیکده صلیبه چویلن بُلسا-دا، ایندی خودایینگ قودراتینینگ اوستو بیلن یاشایاندر. اِدیل شُونگ یالی بیز هم مسیحینگ

آیدیارین. اِمّا مَن قووانماقدان داش دوریارین. یُغسا کیمدیر بیر مَنی اُز گُریندن یا اِشیدیندن اَریتقماچ میقام دیپ گومَن اِدیمسین.

^۷ مانگا شِیله بیک آیانلیقلارینگ برلندگی سِپلی اُزومی یُقاری توتماز یالی، مانگا شیطانینگ بیر پریشده سی، یَعنی بَدَنیمه اِدیت برمک اوچین بیر تیکن بریلدی.^۸ اُنی مَندن آیرسین دیپ، مسیحه اوچ گِرک یالباردیم.^۹ اِمّا مسیح شِیله دیدی: «سانگا بَرن مِرجمتیم بَسدیر، سِبی مَنینگ قودراتیم اِجیزلیکده کَمیلشَیندیر». شُونگ اوچین-ده، مسیحینگ گویجی مَنده مِسکَن توتسون دیپ، اُز اِجیزلیکلریم بارادا قاتی شاتلیق بیلن قووانیارین.^{۱۰} شو سِپدن مَن مسیحینگ خاطیرنا اِجیزلیکلرِه، تَهْمِتِرِه، مَحْتَجَلِیکِرِه، اُزارلانمالارا، قینچیلیقلارا راضیدیرین. چونکی مَن اِجیزکَم، شُندا گویچلیدیرین!

پولس قُرئۇسلار بارادا قایغی اِدیر

^{۱۱} مَن قووانپ، بیر دوشونسِیز یالی بُلدوم. یُنه مَنی مونگا سیز مَجبور اِدینگیز-ا! اَصْلیندا مَنی سیز تعریف اِتملیدینگیز. مَن هیچ بُلایسامدا-دا، اُزلرینی بیک بیلن شُل رِسوللاردان آشاق دَل آخیرین.^{۱۲} حاقیقی رِسولّینگ نیشانلارینی اَرانگیزداقام علاماتلاردا، مَعْجَزَه لَرده و قودراتلاردا اولی جیداملیلیق بیلن گُرکُزندییرین.^{۱۳} مَن سیزه بیلکی کلیسالاردان اُزراق باقدیم می نَمه؟ هَه، هاووا، مَن سیزه آغرام سالمادیم-اُ! بو «عادالتسِیزلیغیم» اوچین مَنی باغیشلاورینگ!

^{۱۴} اینه، یانینگیزا گیتیمک اوچین اوچونجی گِرک یُل شاییمی حَضیرلیرین. مَن سیزه آغرام سالمارین، سِبی مَن مال-مولکینگیزه دَل-ده، دیدارینگیزا زاردیرین. قالیبرسه-ده، فِرزندلر اِنه-آتالاری اوچین دَل-ده، اِنه-آتا فِرزندلری اوچین مال-مولک ییغنامالیدیر.^{۱۵} مَن سیزه دینگه هَممه زادیمی دَل، حَتّی جانیمی هم اولی شاتلیق بیلن بریرین. مَن سیزی شِیله سِیرین! اُندا نَمه اوچین سیز مَنی بیله اَز سِیرسینگیز؟^{۱۶} مَنینگ سیزه آغرام سالماندیغیم بیلن راضیلاشیارسینگیز. اِمّا شُندا-دا مِکرلیک اِدیپ، سیزی حیلَه بیلن پیدالانیدیرین دیپ، مَنی عاییپلایارسینگیز.^{۱۷} یُنه

اِجيزليگينه شَرِيك بُلماق بيلن، سيزينگ اوغرونكيزدا خوداينگ قودراتينينگ اوستو بيلن مسيحينگ ياشايشينا هِم شَرِيكديرِس.

^۵ ايماندا قايم دوروپ-دورمايانليغينگيزي بيلمك اوچين، اُزونگيزي ايمتَحان اِدپ گرونك. اُندا سيز عيسي مسيحينگ اَرانگيزدايغيني بيلمينگيزمي نَمه؟ يا-دا سيز ايمتَحاندا گچمِنلردنمي؟ ^۶ بيزينگ ايمتَحاندا گچنديگيميزي بيلرسينگيز ديين اوميديم بار. ^۷ بيز سيزينگ يامان ايشلري اتمزليگينگيز اوچين خودايا دُغالار اديرِس. شيتِمك بيلن، بيز اُزوميزي ايمتَحاندا گچن حُكمونده گُرگِزِمك ايسلَمَزُق. ترسينه، بيز ايمتَحاندا گچمَدِيك بُلوپ گرونمگيميزده-ده، سيز ياخشي ايشلري اِتسينگيز، شُل بُلاندير. ^۸ چونكي حاققاتا قارشي چيقماغا غايراتيَميز يُقدور، بيز حاققاتينگ اوغروندا غايراتليديرِس. ^۹ سَبِي هاچان بيز اُزوميز اِجيز، سيز-ده گويچلي بُلانينگيزدا شاتلانيارس. شُونگ اوچين-ده، سيزينگ اُسْمَنگيز و

كَمِيلَشْمَنگيز اوچين دُغا اديرِس. ^{۱۰} مَن بولاري اَرانگيزا بارماق يازيارين. مَن اَرانگيزا بارانيمدان سَنگ، مسيحينگ مانگا بَرن ايختياريني پيدالانپ سيزه قاتى توتماين ديپ يازيارين. چونكي مسيح مانگا بو ايختياري ويران اِتْمَك اوچين دَل-ده، آبادلاماق اوچين بَرندير.

آخيرقي سالاملار

^{۱۱} شونلوقدا، اِى عزيزلر، شاتلانينگ! اُسْمَنگيز و كَمِيلَشْمَنگيز اوچين چاليشينگ، آيديانلارِما قولاق آسينگ، بير فيكرده بُلونگ، پاراحات ياشانگ. شُندا شِيگي و پاراحاتليق خودايي سيزينگ بيلن بَلار.

^{۱۲} بيرى-بيرينگيزي مُقادِس اُغشاماق بيلن سالاملاشينگ.

^{۱۳} هَمه ايماندارلار سيزه كَن سالام آيديارلار.

^{۱۴} قُى، تانگريميز عيسي مسيحينگ مَرَحْمَتى، خوداينگ شِيگوسى و مُقادِس روحونگ قاتناشيغى سيزينگ هَمَنگيزده بُلسون!